

Elâlem mi çocuğum mu? Elbette çocuğum!

**Eşcinsel çocukların anne
babaları zorlukları böyle aştı.**

Ayşe Arman S/14-15

Ben bir dönme annesiyim

Ayşe Arman
aarman@hurriyet.com.tr

Benim dünyadan haberim yoktu. Mehtap, bir film yolladı. Zarfı açtım ve izlemeye başladım. Filmin adı ‘Benim Çocuğum’. Bir belgesel. Dünyanın en sade, en yalın belgeseli. Su damlası gibi. Ne süsü var ne püсю. 7 kişi konuşuyor. Koltuğa oturuyorlar, tek tek, gözünüзün içine bakarak çocuklarının hikâyelerini anlatıyor. Ve onlarla birlikte neler yaşadıklarını. O su damlası gibi belgesel beni inanılmaz çarptı. Ağlamaya başladım, böğüre böğüre. Ne kadar etkilendiğimi, ne kadar sarsıldığımı ifade etmeye kelimeler yetmez.

İNANILMAZ CESURLAR

Onlar, LİSTAG anneleri-babaları. LİSTAG, lezbiyen, gey, biseksüel ve transseksüel çocukların anne ve babalarından oluşan bir grup. Birbirlerini bulmaları çaresizlikten, iflah olmaz yalnızlıklarından, çocuklarının acımasızca dışlanmalarından. Önce iki anne bir araya geliyor, sonra babalar da ekleniyor. Bu filmde sadece 7’sini izliyorsunuz. Ama onlardan daha çok var. Filmde gördükleriniz ‘dile gelenler.’ Cesurlar, inanılmaz cesurlar. Karşı durduklarını, göze aldıklarını düşündüğünüzde siz de hak vereceksiniz. Müthişler. Ezber bozuyorlar.

Onları izleyince, “Ben de anne miyim be!” dedim. Ben çocuğum için bu kadar mücadele edebilir miydim? Bu kadar yürekli olabilir miydim, onu olduğu gibi kabullenebilir miydim? Onlar kadar dirençli, onlar kadar savaşçı olabilir mi? Onların başa çıktıkları zorlukların üstesinden gelebilir miydim? Utandım biliyor musunuz... Onları bu kadar ‘ötekileştirdiğimiz’ için, onları bu kadar yalnız bıraktığımız için utandım. Ve LİSTAG annelerine-babalarına şapka çıkardım. Yaşadıklarını belgesel yapmaya karar veren Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Can Candan’a da... Mehtap’ı aradım, “Buluşmak istiyorum bu insanlarla” dedim. Gazeteye geldiler. Huzurlarımızda tek tek hepsine teşekkür ediyorum. Onlardan çok şey öğrendim. Bunca yıl eşcinsellerle, transseksüellerle ilgili haber yapmış olmama rağmen bilmediğim ne çok şey varmış. Önyargım yok zannederken, varmış... Hepsini teker teker yıktılar. Ben de zannederdim ki, LGBT çocukların mutlaka ailelerinde bir sorun olması gerekiyor ya da geçmişlerinde bir taciz, tecavüz öyküsü... Ne kadar yanlışım. Bu ne hastalık ne heves... Ne de dış müdahalelere bağlı bir olgu...

Bu, bir varoluş şekli. Yaşadıkları acıları, zorlukları ne kadar anlatsam yetmeyecek. Hele bizimki gibi homofobik bir ülkede... Ama insana umut veren bir ışık da var: Bu insanlar, evlatlarını reddetmemişler, dışlamamışlar, öldürmeye kalkmamışlar ya da yurtdışına postalamaya çalışmamışlar, “Senin yüzünden çevreme rezil olurum, iş yapamam!” dememişler. Çocuklarının yanında yer almışlar. Onlarla, omuz omuza direnmişler. Ama bu zannettiğiniz kadar kolay olmamış, çok fazla sorgu sual, çok fazla gözyaşı, çok fazla mücadele... Şimdi artık aktivistler. LİSTAG aktivisti olmak için eşcinsel olmak gerekmiyor, heteroseksüeller de LGBT’lerin hakkını savunuyor. Onların şimdi çocuklarıyla daha huzurlu bir ilişkisi var, amaçları Türkiye’de diğer LGBT’lere ve onların ailelerine yardımcı olabilmek... Bu olguyu sadece ailelerin değil toplumun da kabullenmesini sağlamak. Ben hepsinin, kızı lezbiyen olan Zeki’nin hikâyesini, oğlu eşcinsel olan Ömer ile Şule’nin, oğlu gey olan Günseli’nin hikâyesini dinledim. Hepsini yazmaya kalksam kitap olur. O yüzden bugün çocuğu transseksüel olan Pınar’ın öyküsünü anlatmayı tercih ettim. Sizi onunla baş başa bırakıyorum...

HAMİŞ: LİSTAG’cılara şu numaradan ulaşabilirsiniz: 0531 467 77 53.

1961’de doğdum. Annem öğretmen, babam hâkim. Tipik bir Türk kıızı gibi büyütüldüm. Hava karmadan eve girer, büyüklerinin karşısında bacak bacak üstüne atmaz, olur olmaz gülmez, herkesle konuşmazdım. Elâlemin ne dediğı çok önemlidir. “Aman kötü bir şey söylemesinler!” Bakıyorum da, zaten hep elâlem için yaşamışım. 1984’te evlendim. Görücü usulüyle. Kırmızı kuşağımla. Eşim göz doktoruydu. İki oğlumuz oldu. 14 yıl sonra boşandık. Oğullarımla birlikte benim de özgürlük savaşım başladı. Hayatımda ilk defa elâlemin ne dediğı umrumda değildi.

Sen erkeksin, erkek gibi de İki çocuğumla da çok yakımm. Birincisi Viyana’ya gitti, üniversiteyi orada okudu ikinci evladımın hikâyesi. İki yaşından itibaren, daha naif, daha kırılıgan, daha ed “Öyle kıızı gibi. Sen erkeksin! Erkek gibi sessiz kalıyordu. Gözlerini gözlerime di

Bedenim başka, ben başkayım

Sorunlar ne zaman başladı?

- 2006’ydı, 16 yaşındaydı. Karşıma geçti, “Anne anlamıyor musun, benim bedenim başka, ben başkayım!” dedi. Anlamadım. “Anne, ben kıızım!” dedi. Anlamadım. Boş boş yüzüne baktım. Ne de olsa, pantolon giyen, kravat takan, kolejde okuyan bir çocuk. Konduramıyorum. Dışı erkek, görüntüsü erkek.

Peki neler geçti aklınızdan “Ben kıızım!” deyince?

- “Bu şizofren herhalde!” diye düşündüm. Binlerce soru üşüştü beynime: Ya ruhsal bir bozukluk, ya ergenlik geçişı. Yoksa biri buna tecavüz mü etti? Anlayamıyorsun, “Bu işte bir hata var!” diyorsun, “Ama ne?” Çünkü bize öyle öğretilmiş. Ya kıızı çocuğu doğuruyorsun ya erkek. Penisi varsa erkek, vajinası varsa kıızı. Başka seçenek yok. Ben bir ‘trans bebek’ dünyaya getireceğimi bilmiyordum ki. Trans nedir onu bile bilmiyordum. Sadece sokakta gördüğümde, herkes gibi ben de ürküyordum, “Bunlar neden böyle? Aileleri nerede? Niye böyle bir şeye heves etmişler?” diye soruyordum kendime.

Bir çare aramadınız mı?

- Aramaz mıyım? Çocuğumu kaptığım gibi doktor doktor dolaşmaya başladım. İddialıyım, “Değistireceğim, düzelteceğim!” Ona sarıldım, “Merak etme, çaresine bakacağız evladım!” dedim. Çünkü anneler her şeye bir şekilde çare bulur ya. Epeyce bir psikiyatrist gezdim. Yatırlara gittim. Aya İrini’lere çıktım. Adaklar adadım. Direniyorum ama doktorlara ödediğim paralar beni bitirdi, iflasın eşiğine geldim, dört kredi kartım tükendi, eve hacizler geldi. Ama devam ediyorum, çocuğın beyin elektrosunu çektiriyorum. Ne derlerse yapıyorum, takıntılı bölümü varmış, onu açacaklarmış...

Teşhisleri takıntı mıymış yani?

- Ooo bir sürü şey dediler! Takıntı, ruhsal bozukluk, kişilik bozukluğu, ergenlik geçişı, gizli homoseksüellik... Acaba babası yüzünden mi? Boşanmış aile çocuğu diye mi? Kendimi suçluyordum: “İşe giderken, siz evi derleyin toplayın, bulaşıkları yıkayın derdim. O sebepten mi? Erkek çocuğa öyle dememek mi lazım?” Bir gün o dünyanın parasını harcadığımız doktorlardan birinin yanında çocuğum, “Anne yeter! Bıkmadın mı?” dedi. Adama döndü, “Sen de annemin kafasını karıştırma! Ben gizli homo değilim” dedi.

Psikiyatristlerin bir faydası olmadı mı yani...

- Hepsinin yaklaşımı farklıydı. Önce IQ testi yapıyorlar, o iyi bir şey, anne

olarak rahatlıyorsun, “Çocuğumun aklı yerindeymiş” diyorsun. Ama onun dışında herkes başka bir yorum yapıyor. Daha o zaman bilincim açılmamış, kendimle de yüzleşmemişim. 2006-2008 arası inanılmaz debelendim. Üroloğa bile götürdüm...

O niye?

- Tecavüze mi uğradı diye. O yüzden mi böyle diye. Ne bileyim, bize öyle öğrettiler. Böyle bir şeyin altında mutlaka taciz, tecavüz vardır. Aslında o kadar basıtmış ki kendime soracağım sorular ve alacağım yanıtlar.

Nasıl yani?

- İnsanın aklına ilk önce, “Bu hormonal bir şey mi?” diye geliyor. Bu çocuğın, testosteronu mu az? Sonra okumaya başladım. Hormonu eksik bir adam, kadın mı oluyor? Hayır, sadece çocuğu olmuyor. Peki hormonu eksik bir kadın? Bıyıklanıp, sakallanıp erkeğe mi dönüşüyor? Hayır, sadece âdet göremiyor, yumurtlamıyor, anne olamıyor. O tezim çökünce kendime sordum: “Ben niye kadınum?” Kadın olmak için bir şey yaptım mı? Hep çok süslüydüm, çok kokostum, kim böyle olmamı istedi? Anladım ki, ‘kadın’ olmamda benim hiçbir dahlim yok. Dünyaya böyle geldim. ‘Peki bu iş hevesle olur mu?’ diye sordum kendime. Acaba internetten biri benim çocuğumun beynini mi yıkadı? Sonra düşündüm, insan istemediğı bir şeye ne kadar heves edebilir? Ben kadınum, kadın olmayı seviyorum, ne kadar bıyık takabilirim? Ancak bir tiyatro oynarım da bir saatliğine bu role girerim. Heves tezim de çöktü...

DOKTORUNU ARADIM, “BUNUN MEMELERİ VAR!” DEDİM

Böylece mi onu kabullendiniz?

- Hayır, hâlâ kendimle savaşıyordum. Son gittiğimiz psikiyatır bize iyi geldi. Doktordan sonra bir alışveriş merkezine gittik, tişört alacağız. Hâlâ inat ediyorum, “Değistirebilir miyim onu?” acaba diye. Mağazanın erkek bölümünü gitmek istiyorum, o istemiyor. Sürekli bir itiş kakış, kavga. Sonra seçtiklerini denemek için kabine girdi. O da ne! İki tane memesi var! Kadın memesi gibi! Ufak mufak ama meme. “Bunlar ne!” diye bağırmaya başladım.

Nasıl oluyor?

- Oluyor işte! Gizli gizli hormon alıyormuş. “Ada çayı çok içtim” dedi. Östrojen var ya adacıyında. “Olur mu öyle şey!” dedim. Yanıyor içim. Hemen doktorunu aradım, “Bunun memeleri var!”

“O ölümlü çocuğum”

dedir başk Profesör Şahin ne eş çocuk sert ama zama böyle trans: kabu. Ege - I dedir gidin Bahç başla şeyin kıızı olduğ getir kabu. Yaşım çok z Dişi biyol hami

Fotoğraf: Emre Yunusoğlu

avran

Alman Lisesi’nde okudu ve t, orada yaşıyor. Anlattıklarım peri hep böyle kız gibiydi. Daha alı bir çocuk. “Yapma!” derdim, davran!” Ben azarladıkça kip öylece duruyordu.

gün, 16 yaşındaki erkek çocuğum ken, 16 yaşında çok zor bir kız ığü dünyaya gelmek üzereydi.”

n. “Haaa tamam” dedi, “O zaman artık ı bir yere götürmeniz lazım.” Çapa’ya sör Şahika Yüksel’e gönderdi.

hika Hoca ne dedi?

Önce çocuğumla konuştı, sonra beni çağırdı. “Söylüyorsunuz benden?” dedi. “Çocuğumun lığı sorunun ne olduğunu öğrenmek ırum” dedim. “Ruhsal bir bozukluğu mu Anne baba ayrı diye öç mü alıyor bizden?” ta Hoca dedi ki, “Hiçbiri değil. Ne sizin inizin suçu var. Çünkü ortada suç yok. Bir ç, ailesine kızgınsa evden kaçır, ailesine lavranır, şiddet gösterir, uyuşturucu kullanır, cinsel organlarıyla oynamaz!” Peki ne o n?” dedim. “Bazı çocuklar böyle doğar, e yaşar ve böyle ölürler” dedi, “Çocuğunuz seksüel. Yapmanız gereken bu gerçeği llenmek, ona destek olmak ve onu sevmek!” ee?

Duvara toslamış gibi oldum! “Peki hocam” n, çıktım. İki çocuğum da yanımdaydı. “Siz ” dedim, “Biraz yalnız kalmak istiyorum.” eye çıktım, böğüre böğüre ağlamaya dım. Bana bunu öğretmeyenlere, böyle bir mümkün olabileceğini söylemeyenlere m. Çok kızdım. Bilseydim ki, hamile ımda bir transseksüel bebek de dünyaya ıbilirim, bu kadar acı çekmezdim, llenmem daha kolay olurdu. O gün, 16 daki erkek çocuğum ölüirken, 16 yaşında or bir kız çocuğu dünyaya gelmek üzereydi. vardı, saçı vardı, talepleri vardı. Ve bu, ojik hamilelikten daha zordu, ‘dışarıda bir lelik’ olacaktı...

Gey olsaydı daha mı kolay olurdu?

- Hayır, hepsi aynı. Bildiğimizin dışında karşılaştığımız her şey bizi korkutuyor. Orada o bahçede, “Babam ne diyecek, annem ne diyecek, komşular ne diyecek, okul ne diyecek, çevre ne diyecek?” diye düşünmeye başladım. Sonra birdenbire hatırladım ki, bütün anneler gibi, ben de onu kucağımda emzirirken, “Sana bir şey olmasın diye canımı bile veririm” dememiş miydim? O zaman neyi reddetmeye çalışıyordum? Her şart altında, çocuğum değil miydi? O anda karar verdim, onun için mücadele edecektim. Ona yeniden nefes aldıracaktım, onu hayata hazırlayacaktım. Kendi ayakları üzerinde durması için ne gerekiyorsa yapacaktım. Ne yaptıysam elâlem için yapmıştım ama şimdi “Elâlem mi çocuğum mu?” sorusuna vereceği cevabı seçmiştim: Elbette çocuğum!

Ooooo müthiş bir karar!

- Evet öyle. Eve döndüm, çocuğumu sevdim, öptüm. Ve savaş başladı. Kolay değil. Geçiş gerçekten zor. Değişim ve dönüşüm sürecinde onun adımlarına kendinizi uyduracaksınız. Duygularınızla da ona yetişeceksiniz. Bir taraftan da etrafınızın da kabullenmesini sağlayacaksınız.

Peki, okul?

- Almak zorundaydık. Rehberlik hocası, ders ortasında neden sürekli tuvalete gittiğini anlayamamış. Ben gözdüm. Atığını bile erkekler tuvaletine bırakmak istemediği için, herkes dersteysen kızlar tuvaletine gidiyormuş. Bir sürü problem çıktı. Açık liseye verdim.

Ya terapiler? Sürdü mü?

- Çapa’nın uyum terapisine gidiyordu. Her şey yavaş yavaş oluyor, bir cinsiyetten diğerine bir anda geçilemiyor. Müthiş bir patlama yaşıyorlar. Kaşı en incesinden yapıyorlar, tırnakları en uzunundan takıyorlar. Odasında bir gün cımbız, bir gün törpü buluyordum. Gittim makyaj takımı aldım, korkularının üstüne gittim. “Bak böyle yapıyor makyaj” diye gösterdim. Hemen “Kızım” da diyemiyorsun. Geçiş döneminde ‘trans bebek’ gibi oluyorlar, saçları oksijenle açılmış, kaşları incelmış, yürüyüşleri değişmiş. İçindekini yapmaya uğraşiyor, kendiyle savaşıyor ama tam ne yaptığını da bilmiyor. Bir tür bebek yani. Bir de yıllarca onlara baskı yapmışız, “Erkek dediğin şöyle olur, böyle olur!” diye. Nasıl acı çektiklerini anlatamam. Hani o sokakta görünce kafamızı çevirdiğimiz translar var ya, her şeyi abartılı olanlar, işte onlar, o

‘Elâlem mi çocuğum mu?’ sorusuna vereceğim cevabı seçmiştim: Elbette çocuğum

geçişin en ağır dönemini yaşıyanlar.

Akşamları sokağa çıkmasından korkuyor muydunuz?

- Çıkartmıyordum ki. Çünkü kimliği mavi, kendi pembe. Ve herkes zannediyor ki hepsi kaldırım üstünde. O yüzden onu hep okuması yönünde teşvik ettim. O ojesini sürerken, ona tarih okuyordum, coğrafya okuyordum. Gittim sutyen aldım. O sutyeni ona takarken hem mutlu oldum hem acı çektim. Ama bir gün baktım ki artık “Kızım” diyebiliyorum. Çarşaflarını, yastıklarını, yatak örtüsünü değiştirmişim, pembeleştirmişim. Onu mutlu etmek için dantelli iç çamaşırları almışım...

İLK AĞDASINI BİLE BEN YAPTIM

Cinsiyet değiştirme operasyonunu ne zaman geçirdi?

- Terapilerini bitirince endokrine girmeleri gerekiyor, hormon almaya başlıyorlar. Sonra lazeriydi, ağdasıydı. İlk ağdasını ben yaptım. Şimdi düşünüyorum da çocuğumu koruyup kollamasaydım, büyük bir ihtimalle kaybedecektim. Onu kaybetmek için doğurmadım ki. Yaşamak için

dünyaya getirdim. Ne olursa olsun, o beni evladım. Ondan ne arlandım, ne utandım, ne sıkıldım. Evimi de değiştirmedim. Yeni bir hayat kurmaya da kalkışmadım. Hâlâ aynı mahallede oturuyoruz.

Peki etraf... Etraf ne dedi?

- Hiçbir şey! Ne diyecekler? O benim çocuğum. Kol kola girip sokaklarda birlikte yürüdük. Onun annesiyim, sağlam ve dik durmam gerekiyordu. Durdum. Önceleri tuhaf tuhaf bakanların karşısında başımı öne eğer gibi oldum, sonra “Niye ya?” dedim, ben onlara dik dik bakmaya başladım. Bu sefer gözlerini kaçırانlar onlar oldu...

Sonra?

- Ameliyat geçirdi iki sene önce. Ben daha heyecanlıydım. Uzun bir süre hamilelik dönemi geçirmiştim ve artık bebeğim, genç kızım dünyaya gelecekti. Şekerler yaptırđım, odasına pembe balonlar astım, birlikte kutladık. Her şeyi hak etti, çünkü çok acı çekti. Geldi yakama, “Anne, ben neyim?”, “Anne, ben neden böyleyim?” dedi. O dedikçe ben çıldırdım. Kıpıya paspasım üzerine yığıldı, “Anne bana dönme diyorlar!” dedi. Bu sefer ben başladım,

“Kimliği mavi, kendi pembe ve herkes zannediyor ki hepsi kaldırım üstünde. O yüzden hep okumasını teşvik ettim. O ojesini sürerken, ben ona tarih okuyordum, coğrafya okuyordum.”

“Ben bir dönme annesiyim” demeye. Evet öyleyim ve bundan utanç değil, gurur duyuyorum. Çocuğuma ve bütün trans çocuklarına ‘dönme’ diyorlar, tıp dilinde de ‘transeksüel’. Bu tanımların gözümde hiçbir değeri yok. O benim çocuğum, prensesim, meleğim. Onu ötekileştirirken, farkında olmadan ben de ötekileştiriyorlar. Benim ne farkım var, ben de bütün anneler gibi dokuz ay onu karımda taşıdım. İster miyim çocuğumla alay edilsin, çocuğum aşağılansın, ona hakaret edilsin? Niye onu zorlukların içinde yalnız bırakayım? Allah’a şükür ameliyat sorunsuz geçti. “Sana ne alayım, ne istiyorsun?” dedim.

Ne istedi?

- O zaman da çok üzüldüm. O çocukken ne zaman bebekle oynamak istese, önüne kamyon koyuyordum. Ne dedi biliyor musun? “Anne hiç Cindy bebeğim olmadı!” 24 yaşındaki koca kızım, ameliyat olduktan sonra oturdu Cindy bebekle oynadı.

PEK ÇOK TRANS GENCİN ‘MAMI’SİYİM

Nasıl hissettiniz ameliyat sonrası?

- Yeni doğum yapmış bir anne gibiydim. İnanılmaz aşamalardan geçtik, bir duygudan bir başka duyguya savrıldık. Ama o kendini mutlu hissettiğinde, yaşadığım bütün acıları unutuyordum. O yüzden de diyorum ki, bu süreçleri bizlerden daha iyi bilen yok. Çünkü bizler, anne-babalar, bütün her şeyi onlarla birlikte yaşadık. Bütün isteğimiz, aileler bunu kabullensin, çocuklarını sarıp sarmalasın. Şu anda pek çok trans gencin ‘mami’siyim. Benimle dertleşiyorlar, “Annemle konuşur musun?” diyorlar, “Açılmıyorum ona” diye boynumda ağlıyorlar.

Şimdi nasıl hissediyor kızınız?

- Çok güzel, çok mutlu. Okuyor. Arada erkek arkadaşları, flörtleri oluyor. Trans demezsin ama transseksüel bir kadın olduğunu gizlemiyor. “Beni seven her halinle sever, sevmeyene güle güle” diyor. Bunca acıdan sonra hayat güzel, bize güzel...